1852. No. 112.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DONDERDAG, 4 NOVEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags, Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

De Redactie van dit blad stelt zich voor, te beginnen met deze maand, een afzonderlijk werk uit te geven, getiteld: de VERTELLER IN HET HOEKJE VAN DEN HAARD; hetzelve zal bevatten Verhalen, Anecdoten, Charades etc. zoo oorspronkelijke als uit binnen- en buitenlandsche Tijdschriften overgenomen en vertaald; ieder week zal daarvan eene aflevering van een vel kl. 8vo. in het licht verschijnen, welke wij tegelijk met onze Zaturdags Courant gratis aan onze geabonneerden zullen toezenden. Voor niet geabonneerden zal de prijs van dit werk zijn per jaar f 1.50 in Assen en f 2 buiten Assen.

NEDERLAND, 3 November.

Ds. Hugenholtz heeft het beroep naar Zwolle aangenomen.

— Bij den gemeenteraad van Leeuwarden is ingekomen een adres, waarin de wensch wordt geuit, dat ook de belanghebbende steden bij den Noordelijken spoorweg hare adhaesie aan de verwezentlijking van dusdanig plan bij de hoogere regering te kennen mogten geven, er zal dien ten gevolge eerstdaags een daartoe strekkend adres aan Z. Exc. den Minister van Binnenl. Zaken ter teekening worden aangeboden: kunnende voor deze onderneming allezins op de medewerking der Engelsche ondernemers, o.a. van Stephenson, den vervaardiger der kokerbrug over de Menaï, enz. worden gerekend, wanneer de betrokkene buitenlandsche regeringen ook de noodige concessiën daartoe zouden willen verleenen: waaromtrent door die van Bremen en Oldenburg de toezegging reeds zou zijn geschied.
Amst. Ct.

— Sedert de oprigting van het Nederl. Bijbelgenootschap, in 1845, tot en met 30 April 1852, zijn er door hetzelve afgeleverd 168,513 Bijbels, 12,037 Oude en 307,361 Nieuwe Testamenten; te zamen 487,911. Op 30 April jl. waren er in het magazijn voorhanden 433,325 exemplaren, bestaande in 8036 Bijbels, 2850 Oude en 32,451 Nieuwe Testamenten. De geldelijke aangelegenheden van het genootschap zijn gunstig: de ontvangsten hebben in het afloopen jaar *f* 93,360,62½, en de uitgaven *f* 67,575,37 bedragen, zoodat er op 1° Mei jl. een batig saldo was groot *f* 25,785,25½.

— Bij het onderzoek van het wetsontwerp, tot vaststelling van het 6 hoofdstuk (depart. voor de zaken van de hervormde eeredienst, enz) is in al de afdeelingen der Tweede kamer het vraagstuk weder ter sprake gekomen, of de geheele en dadelijke opheffing der beide departementen van eeredienst al dan niet wenschelijk moet worden geacht. De gevoelens waren daarover verdeeld. Intusschen kwamen zeer vele leden daarin overeen, dat eene beslissing op dit punt hetzij in den eenen, hetzij in den anderen geest, wenschelijk was.

— Wij vernemen, dat het voornemen bestaat bij de groote meerderheid der kamer, om — bijaldien de Regering bij de aanstaande discussien over de begrooting niet de verzekering mogt geven, dat nog *in den loop van dit Jaar* een nieuw ontwerp van Wet ter vermindering van de zegel-belasting op de dagbladen zal worden aangeboden, — zelve daartoe het initiatief te nemen. Zijn wij wel onderrigt, dan zal in dit geval de heer Bachiene zoodanig voorstel ter tafel te brengen.

BUITENLAND, 3 November.

ENGELAND. In eene beschouwing der Turksche aangelegenheden zegt de *Times*: „Zonder den geheimen en onnaspeurlijken gang der kuiperijen in den Divan te willen ophelderen, meenen wij als de uitkomst van hetgeen laatstelijk voorgevallen is ten opzigte van de leening en van het geschil over den eigendom der gewijde oorden in het Heilige Land, te mogen beschouwen, dat de Porte, door de dreigende houding van Frankrijk vervaard geworden, zich wederom in de armen van Rusland geworpen en bij deze mogendheid bescherming gezocht heeft; en dat er reeds een regtstreeksche en levendige strijd tusschen de vertegenwoordigers dier beide landen op het tooneel der Oostersche staatkunde te bespeuren is. Bij de tegenwoordige stemming der Fransche regering zoude het ons niet bevreemden te vernemen, dat de nederlage, die hare staatkunde nu heeft ondergaan, tot voorwendsel der aanwending van meer krachtdadige middelen wordt gemaakt. Te betreuren is het daarom, dat onze gezant niet te Konstantinopel is. De tegenwoordige staat van zaken aldaar is geenszins verblijdend. Het Turksche Rijk verliest de kracht en de achting, die het scheen te winnen, allengs weder, en het gevaar wordt vergroot door de eischen der vreemde mogendheden en hare onderlinge verdeeldheid. Frankrijk heeft nimmer werkdadig aandeel in de Oostersche vraagstukken genomen, zonder sporen achter te laten van eene staatkunde, die verwoestend zoude werken, zoo zij niet door het overige Europa tegengewerkt wierd.

TURKIJE. „De weigering van de ratificatie der leening blijft steeds een ernstig feit, doch zij bewees tevens, dat Turkije zich zelve nog beter kan helpen dan men vermoedde. Konstantinopel toch bragt in 3 dagen 20 millioen francs bijeen.

DUITSCHLAND. In Pruissen heeft men thans 3707 gepromoveerde geneesheeren, waarvan 2642 tevens de vroedkunde uitoefenen, 1051 heelmeesters der 1ste klasse, waarvan 768 tevens vroedmeesters zijn, 933 heelmeesters der 2de kl., waarvan 254 tevens vroedkundigen zijn, 879 veeartsen der 1ste en 2de kl., 1515 apothekers en 11,402 vroedvrouwen.

— Van de geloofwaardigste zijden wordt thans het gerucht tegengesproken, dat Rothschild het voornemen zou hebben, om Frankfort te verlaten, ten gevolge van het besluit des Senaats tegen de staatkundige gelijkheid der Israëliten. Een voornaam bankiershuis is zelfs eenigzins gemagtigd, om het bedoelde gerucht ter beurze en in handelskringen tegen te spreken. Te gelijker tijd verzekert men, dat Hamburg, werwaarts men den heer Rothschild heeft willen laten verhuizen, binnen kort in hetzelfde geval zal zijn als Frankfort, en dat ook daar de concessiën, die de Israëliten staatsburgelijk gelijk stelden, zullen worden ingetrokken.

FRANKRIJK. De eventuële reis des Pausen naar Parijs maakt steeds het onderwerp der gesprekken uit. Men zegt, dat Z. H., na de zegening van den Keizer der Franschen, dezelfde plegtigheid zou gaan vervullen te Weenen, bij Keizer Frans Joseph. Men zegt zelfs, dat Oostenrijk alleen op die voorwaarde zou verklaard hebben, de reis des Pausen naar Frankrijk met goede oogen te zullen aanzien. Wat hiervan waar zij, zal insgelijks nader moeten blijken. Men blijft steeds gelooven, dat de natie nog eenmaal door de stembus het senaats-besluit, dat het keizerrijk herstelt en Louis Napoleon op den troon plaatst, zal bekrachtigen en dan dat voor de Franschen van 1848 onschatbare voorwerp zal worden begraven. Blijft de natie nog eenigen tijd in haar opgewonden toestand, dan roept zij gewis bij die [illegible] aardebestelling ook: *leve de Keizer!*

— De pracht van het hotel, dat door den Minister *de Persigny* bewoond wordt, gaat alle beschrijving te boven; reeds is meer dan 150.000 francs aan meubelen besteed, De heer *de Persigny* heeft dezer dagen gezegd,

dat hij voor het einde des jaars zijne salons door een luisterrijk feest, ter eere van het Keizerrijk, wilde inwijden. Te midden van al die feesten gaat men voort met den verkoop van roerende en onroerende goederen van de familie van Orleans.

— De Emir Abd-el-Kader heeft den Prins-President te Saint-Cloud bezocht. De ontmoeting was, zoo meldt men, zeer hartelijk. Lodewijk Napoleon ontving den Emir, omringd door alle zijne Ministers; de Emir wierp zich aan zijne voeten, om hem de hand te kussen, doch de Prins-President rigtte hem op en drukte hem hartelijk in zijne armen. Eene menigte personen verdringt zich bij het Hotel, waar hij te Parijs zijn intrek heeft genomen, ten einde den dapperen krijgsman te kunnen zien.

— Meer dan ooit schijnt men te gelooven, dat de Senaat den Prins-President gedurende korteren of langeren tijd op nieuw met het dictatorschap zal bekleeden, ten einde hij naar eigen goedvinden de constitutie zou kunnen wijzigen en andere maatregelen nemen, welke hij noodig mogt achten. Wat de kwestie der erfelijkheid betreft, men acht het waarschijnlijk dat de Senaat hem ook in dezen volle vrijheid zal laten. Het gerucht nopens een Europeesch Congres, ter herziening, of liever ter bevestiging der tractaten van 1815, houdt stand.

BELGIE. De Ministeriele crisis is voorbij. Het nieuwe kabinet is gevormd als volgt: H. de Brouckère, buitenl. zaken; Piercot, binnenland; Ch. Faider, justitie; Ch. Liedts, finantien, (tijdelijk); v. Hoorebeke, openbare werken; gen. Anoul, oorlog. Het kabinet is zuiver liberaal gebleven; de drie laatst genoemde ministers zijn leden van 't oude kabinet.

RUSLAND. De Keizer is 22 Oct. van zijne inspectie-reis te Petersburg teruggekomen. Den 21 Oct. is aldaar en omstreken zoo veel sneeuw gevallen, dat men met sleden kan rijden.

ITALIE. Generaal Filangieri heeft op Sicilie eene nieuwe gendarmerie ingevoerd, die reeds de beste gevolgen heeft voor de veiligheid van 't eiland. Hij heeft tot kapitein derzelve aangesteld de oude roovers, die zich onderworpen en bekeerd hebben. Deze genieten eene buitengewoon groote jaarwedde, maar moeten een borgtogt stellen, voordat hun die betrekking wordt opgedragen; daarentegen zijn zij verantwoordelijk voor de diefstallen, die in hun kommandement plaats grijpen. Ze zijn te paard, dragen geene uniform, maar hebben slechts een karabijn op den rug hangen. Ze zijn bij uitstek stout en bekwaam; sinds men de roovers aangesteld heeft, om over de eerlijke lieden te waken, geniet Sicilie eene tot dus verre ongekende veiligheid. De hertog van Modena heeft den goeden uitslag der instelling bij zijne laatste reis op Sicilie ondervonden en wil in zijn rijk dit voorbeeld volgen.

— Lord Roden, de overste Frotter en de overige leden van de Engelsche deputatie, welke de vrijlating van Madiai en zijne vrouw van den groothertog van Toskane zal trachten te verwerven, zijn den 22 Oct. te Florence aangekomen. De Pruissische gezant de heer v. Usedom is van Rome naar Florence vertrokken, om met de Engelsche commissie ter bevrijding van de Madiai's mede te werken.

— Omtrent de ministeriële crisis te Turyn is niets naders bekend.

ASSEN, 4 November.

Tot daarstelling der geprojecteerde in de Noordelijke Provincien van ons Rijk aan te leggen vier spoorweglijnen zal ongeveer 26 mill. gulden worden gevorderd.

Devent. Ct.

— Bij de verandering van den accijns op het geslagt met 1 Nov. is door M. P. P. te Meppel eene koe aangegeven op *f* 70, die door de ambtenaren benaderd is, en door den ontvanger weder verkocht aan denzelfden persoon voor *f* 90.

Steenw. Ct.

— Onder dagteekening van den 26 October is door den Minister van B. Z., namens den Koning, aan *J. H. Graswinckel* te Delft concessie verleend tot het graven van een kanaal uit de grachten van Coevorden ten oosten van Dalen, door de Noord- en Zuidbarger Veenen tot de grenzen van Hannover.

— Naar men verneemt, is aan *L. Stille* te Meppel vergunning verleend, om te Zuidwolde een koornmolen te bouwen.

— Bij kon. besluit van 17 Oct. j.l. (stbl. no 184) zijn ingetrokken de bepalingen, onder lett. *c.* en *d.* van het kon. besluit van 9 Jan. 1841 (stbl. no. 2) voorkomende, waarbij is bepaald, dat de Christ. Afgescheidenen, bij hunne adressen om toelating en erkenning van afzonderlijke gemeenten, moeten overleggen eene verklaring, dat zij in de kosten van hunnen Eeredienst, mitsgaders in de verzorging van hunne behoeftigen buiten bezwaar van het Rijk zullen voorzien, benevens gelijke verklaring, dat zij nimmer eenige aanspraak zullen maken op de bezittingen, inkomsten en regten van het Hervormd kerkgenootschap of van eenige andere Godsdienstige gezindheid, en aan de wetten van den staat zullen gehoorzamen.

— De onlangs eerst in werking gekomene dag-diligence-dienst van G. Burgers is even als in der tijd zijne nacht-dienst plotseling weder opgehouden. Naar men ons berigt, heeft een Meppeler heer Zondag j.l. aan den conducteur der diligence, die van Groningen kwam, een gulden moeten leenen, ten einde hij het tolhek bij Meppel kon passeren.

— Gelijk men weet, is de heer Mr. C. van Baerle, Advocaat te Arnhem, door den Raad van toezigt en discipline aldaar, gedurende drie maanden geschorst in de uitoefening der praktijk, ter zake van de door hem in het Handelsblad, Weekblad van het Regt en de Groninger Courant geplaatste artikelen, die voor de Regtbank alhier beleedigend waren. Op het beroep van den heer van Baerle, heeft het Hof van Gelderland deze uitspraak bevestigd.

* **Hoogeveen, 2 Nov.** Heden zijn twee subiete sterfgevallen in deze gemeente voorgevallen, en wel het een van den logementhouder Luinge ongeveer ten 7 ure des morgens, en het andere des middags omstreeks drie uren van G. A. Westerveen, de eerstgenoemde op het bed - en de laatstgenoemde op de straat; deze laatste, zijnde een bejaard man van ruim 70 jaren, heeft vooraf nergens over geklaagd, hij is op den weg achterovergeslagen en heeft geen geluid weder van zich laten hooren. Men vermoedt, dat deze beiden aan zenuw-toevallen zijn overleden, waaraan de eerstgenoemde vroeger gelaboreerd heeft; doch hetgeen het geval niet was met den laatstoverledene, als zijnde deze volgens geruchten nimmer ziek geweest.

* **Coevorden 2 Nov.** Op den tweeden beestemaandag, gisteren alhier gehouden, waren aangebragt 245 runderen en 62 schapen. De handel in koeijen aanstaande te kalven en in vet vee was levendig, doch waren de prijzen iets lager dan den vorigen marktdag.

Regtszaken.

Door de Arr. Regtbank te Assen zijn 2 dezer veroordeeld: L. v. V., metselaar te Meppel, wegens diefstal van een vuurtang en beddelaken, tot gevangenisstraf van 1 jaar; A. S., arbeider te Hoogeveen, wegens het met geweld aangrijpen, tegen den grond werpen en stooten van Jan Bos, tot gevangenisstraf van 1 maand en *f* 8 boete; - J. N., A. L. en M. H., arbeiders te Assen, wegens diefstal van aardappelen, ieder tot gevangenisstraf van 14 dagen; - W. S. en J. H. te Aalden, gemeente Zweelo, en R. S., landgebruiker te Zuidlaren, ieder tot eene boete van *f* 10 en bij nonbetaling, tot 7 dagen gevangenisstraf, wegens het laten losloopen van honden, zonder van een slependen kruisbengel voorzien te zijn, alsmede W. C. H. M., arbeider te Smilde, wegens het jagen zonder acte en zonder schriftelijke vergunning, tot twee boeten van *f* 20 ieder en bij nonbetaling tot 14 dagen gevangenisttraf.

Vergadering der Provinciale Staten van Drenthe van 2 November 1852.

Te elf uur wordt de vergadering geopend; er zijn 30 leden tegenwoordig; afwezig zijn de heeren *H. J. Carsten*, *Scheltens*, *Denning* en *W. F. Kijmmell.*

Ingevolge het Reglement van orde wordt overgaan tot het trekken voor de afdeelingen.

De Voorzitter geeft kennis, dat de presentie-lijst van Ged. Staten ter inzage van de leden voorligt.

Worden opvolgelijk gelezen en voor informatie aangenomen:

a. drie Kon. besluiten, houdende goedkeuring van af- en overschrijvingen op begrootingen over vroegere jaren etc.

b. een Kon. besluit, houdende goedkeuring van het door de Staten gearresteerd Reglement op het beheer van wegen en waterlossingen in deze Provincie;

c. een Kon. besluit, houdende goedkeuring van de door de Staten gebragte wijzigingen en aanvullingen in het Reglement op de Hoofd- en Beilervaarten;

d. een Kon. besluit, houdende goedkeuring van het Reglement op de uitoefening van de jagt en visscherij in Drenthe;

e. eene missive van den Minister van Binn. zaken, houdende mededeeling van de bij denzelven bestaande bezwaren tegen het doen eener voordragt aan Z. M., om de noodige magtiging te verleenen, ten einde de commissie, in de zomervergadering benoemd, om de Provincie bij de gewone en buitengewone vergaderingen van de aandeelhouders der Dr. Kanaalmaatschappij te vertegenwoordigen, ook na het sluiten der vergadering, hare werkzaamheden voortzette. Daar de commissie niet was benoemd, om onderzoek te doen of verordeningen te ontwerpen, behoorden de aan haar opgedragene werkzaamheden eigenaardig tot den werkkring van Ged. Staten.

f. eene missive van denzelfden, houdende kennisgeving, dat door den Koning zijn goedgekeurd en op de staatsbegrooting gebragt de geraamde kosten van het Provinciaal bestuur, voor 1853, nadat daarin een paar wijzigingen zijn gebragt.

g. een Kon. besluit, houdende goedkeuring van het besluit der Staten, waarbij de rekening en verantwoording der enkel Provinciale inkomsten en uitgaven over 1850 wordt vastgesteld:

h. een Kon. besluit, houdende goedkeuring van de begrooting der enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1853.

Overeenkomstig de voordragt van Ged. Staten, wordt besloten tot het overschrijven van fondsen op de begrooting van enkel Provinciale inkomsten en uitgaven over 1851.

Ged. staten leggen over het rapport, door het uit hun midden gecommiteerd lid uitgebragt, nopens het verhandelde ter derde algemeene vergadering der aandeelhouders van de Drentsche Kanaalmaatschappij. Dit rapport wordt ter inzage der leden gelegd en nader aan de orde gesteld.

Ged. Staten leggen over het door den Directeur der Dr. Kanaalmaatschappij ingezonden verslag van het verhandelde ter evengenoemde vergadering benevens een brief van denzelfden, houdende de vraag, of de Provincie genegen is, de werken, regten en verpligtingen der Maatschappij over te nemen, en, zoo ja, op welke voorwaarden. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *de Jonge*, *Sluis*, *Oosting*, *v. d. Vlies en Nijenhuis.*

Ged. Staten leggen over een voorstel tot afdamming der Uffelter boervaart ter voorkoming van waterverlies op de Hoofdvaart, en zulks met intrekking der vergunning, in der tijd verleend, om deze vaart met de Hoofdvaart te vereenigen, daar de Uffelter boervaart in gebrekkigen staat verkeert en waterverlies veroorzaakt. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *J. Tonkens*, *C. E. Kniphorst*, *A. Homan*, *Blom*, en *Hoenderken.*

Wordt gelezen een adres van J. Klijn c.s. om vergunning tot het graven van een Kanaal uit de Drentsche Hoofdvaart tot in het noordelijk gedeelte van de N. en Z. barger veenen, en wel speciaal om toestemming te bekomen tot het vereenigen van dit kanaal met de Dr. Hoofdvaart tusschen de Leembrug en de Beilervaart. Ged. Staten leggen daarbij over een rapport deswege van den waarnemenden Hoofd-Ingenieur; deze ambtenaar heeft onderzocht, of het nieuwe kanaal water aan de Hoofdvaart zal onttrekken, of te veel daarop brengen. Zoo er een sluis in het nieuwe kanaal gesteld wordt, 1500 ellen van de Hoofdvaart, dan vreest hij niet voor onttrekking; er zou door het kanaal op zekere tijden van het jaar wel te veel water op de Hoofdvaart kunnen gebragt worden, doch hiertegen stelt hij voldoende waarborgen voor. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *R. A. van Echten van Holthe*, *Meursing*, *C. W. E. Kijmmell*, *Alingh*, en *Hesselink.*

Wordt gelezen een adres van den Gemeente-raad van Smilde, verzoekende, dat de opslagplaats achter den voormaligen Landschapsmolen aldaar, die Provinciaal eigendom zou zijn, aan de gemeente worde afgestaan. In handen derzelfde Commissie.

Wordt gelezen een adres van de commissie tot regeling van de stichting eener kerk en pastorie te Grollo en Schoonlo om een subsidie van *f* 2000 uit de Prov. fondsen. Er is reeds een plan voor eene kerk en pastorie ontworpen; de kosten daarvan zijn begroot op *f* 9612; de ingezetenen hebben daartoe *f* 5409.50 bijgedragen, zoodat nog ruim *f* 4000 ontbreken. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren *H. G. van Holthe van Echten*, *Willinge*, *Homan*, *Caspers* en *de Millij.*

De commissie, in de zomervergadering benoemd tot het ontwerpen van reglementaire bepalingen tot het subsidiëren van gemeenten of particulieren, die wegen wenschen aan te leggen, brengt, bij monde van den heer *Oosting*, rapport uit; zij legt een reglement en memorie van toelichting over; het reglement is hoofdzakelijk gevolgd naar dat van Friesland, en bestaat uit 10 artikelen; volgens hetzelve zou het subsidie hoogstens 40 pct. bedragen, en zou op de aan te leggen wegen geen hoogeren tol mogen worden geheven dan ¾e van de tollen op de Rijkswegen. Ter inzage van de leden en nader aan de orde.

De Commissie, in de zomervergadering benoemd, ten aanzien van de adressen om subsidien uit de kas ad pios usus, brengt, bij monde van den heer *Sluis*, rapport uit:

1°. op het verzoek van den kerkeraad der Hervormde gemeente van Hijkersmilde en Kloosterveen om een subsidie van *f* 4000. De Commissie heeft zich door een naauwkeurig onderzoek overtuigd van den toestand der geldmiddelen van de Diaconie dier gemeente en bevonden, dat dezelve met het einde van dit jaar een deficit van 3290.13½ zal hebben. Dit aanzienlijk te kort is vooral veroorzaakt door de mislukking van de aardappel-oogst over een reeks van jaren, door te veel te steunen op de kas ad pios usus, door gebrek aan goede verstandhouding met het burgerlijk bestuur, en door gebrek aan een vast blijvend beheer der diaconie, daar de boekhouder ieder half jaar aftreedt. De diaconie wordt met uitwinning harer onroerende goederen bedreigd; de behoefte aan subsidie, hoe die dan ook is ontstaan, bestaat, en de commissie adviseert tot het toestaan eener subsidie ad *f* 3300; zij steld tevens voor, dat de Vergadering besluite, 1°. dat de diaconie jaarlijks begrooting en rekening en verantwoording van hare inkomsten en uitgaven aan Ged. Staten inzende; 2° dat de diaconie een vasten boekhouder benoeme tegen eene belooning van *f* 100, welke jaarlijks uit de kas aan de diaconie zal worden uitgekeerd, en 3° dat de diaconie, als voorwaarde van inkomstig te genieten subsidien, verpligt zal zijn, om alle behoeftigen, die in den ruimsten zin geacht kunnen worden tot hare gemeente te behooren, te bedeelen, ten einde de noodzakelijkheid tot oprigting van een burgerlijk armbestuur te voorkomen en alle moeijelijkheden af te snijden.

2°. Op een adres van *L. F. Mulder*, kerkvoogd der Chr. Afg. gemeente te Smilde, verzoekende of eene jaarlijksche toelage uit de kas ad pios usus of een subsidie in eens van *f* 1500 tot delging van schulden. Deze gemeente heeft een schuldenlast van nagenoeg *f* 4000, waarvan zij jaarlijks 5 pct. moet betalen, bovendien moet zij in het onderhoud der gebouwen, het tractement van den leeraar ad *f* 500 en de bedeeling der armen voorzien; dit is tot nog toe geheel uit eigen boezem geschied, doch is een groot bezwaar voor eene gemeente van omstreeks 800 zielen, waarvan het meerderdeel tot de mingegoeden behoort. De commissie heeft zich van de waarheid dezer opgaven overtuigd; zij meent, dat de bestemming der kas allezints medebrengt, om eene gemeente, die zelve toont veel te willen doen, eenigzints te hulp te komen in het dragen van een last, die op den duur te zwaar zou worden; zij adviseert daarom tot het verleenen van een jaarlijksche subsidie aan de Chr. Afg. gemeente te Smilde van *f* 200, onder voorwaarde, dat die gemeente in de bedeeling harer armen zal moeten begrijpen al degene, die in den ruimsten zin kunnen gerekend worden tot de gemeente te behooren, ten einde daardoor worde medegewerkt tot voorkoming van de behoefte aan een burgerlijk armbestuur.

3°. op een adres van schoolverzorgers der Israëlitische gemeente te Smilde om eene subsidie van *f* 800 tot het bouwen eener bijzondere school. De kosten van zoodanige school zijn op *f* 830 geraamd. De commissie is van oordeel, dat de Israël. gemeente daarin uit eigene middelen niet kan voorzien, doch meent tevens, dat zij daartoe van hare zijde ook iets moet bijdragen, en zij stelt daarom voor ten bedoelden einde aan de Israël. gemeente *f* 600 te verleenen.

Deze rapporten worden ter inzage nedergelegd en nader aan de orde gesteld.

Is ingekomen een verzoek van het gemeente-bestuur van Ruinerwold, te kennen gevende, dat hetzelve met de onderhoudpligtigen van den Ruinerwoldschen dijk is overeengekomen, om denzelven tegen ontvangst van *f* 2.50 per strekkende el over te nemen, en vervolgens met klinkers te bestraten; dat de kosten daarvan op *f* 30.000 geraamd zijn, dat de afkoopspenningen der pandpligtigen niet meer dan ruim *f* 20.000 zullen beloopen; dat het bestraten van dezen weg ook voor andere gemeenten van belang is; dat men den weg op eene solide wijze wil aanleggen; verzoekende hetzelve daarom een subsidie van de Provincie te erlangen. In handen der commissie voor het verzoek om subsidie voor eene kerk en pastorie te Grollo.

Niets meer aan de orde zijnde, stelt de Voorzitter voor, om de vergadering te verdagen tot Maandag 14 dezer, daar in den tusschentijd waarschijnlijk de thans bij de Eerste Kamer aanhangige wet omtrent de verdeeling der Provincie in kiesdistricten zal zijn aangenomen, en er dan Maandag tot het loten ter bepaling van den tijd van aftreding der leden kan worden overgegaan, terwijl alsdan ook de herstemming over het ontbrekend lid der Staten zal zijn afgeloopen, en dit nieuwe lid ook aan de verkiezing van een Gedeputeerde zal kunnen deelnemen. — De heer *Slingenberg* verzet zich hiertegen; hij zou liefst de aanhangige zaken zoo veel doenlijk afdoen, ten einde zoo min mogelijk genoodzaakt te zijn, om den weg van Coevorden naar Assen af te leggen; hij heeft nu continueel als door eene sloot moeten rijden, heeft 13 uren over eene distantie van 9 uren te zoek gebragt en is nog onpasselijk van de reis. — Na eenige discussie wordt het voorstel van den Voorzitter in omvraag gebragt, en met 23 tegen 7 stemmen aangenomen; tegen waren de heeren *Witsenborg*, *de Jonge*, *v. d. Wijck*, *Willinge*, *Caspers*, *Slingenberg* en *v. d. Vlies.*

Ingezondene Stukken.

Geachte Medekiezers!

Wij zijn opgeroepen tegen den 8 dezer maand, om onze stem uit te brengen, ter benoeming van eenen Provincialen Staat.

Onze keus bepaalt zich thans tusschen de heeren Mr. *J. T. Homan* en Mr. *H. Vos.*

Nu is de voor ons zeer belangrijke vraag geboren, op wien van die beide Heeren dient gestemd te worden?

Gij, mijne geachte Medekiezers! zult hierop natuurlijker wijze antwoorden: „Op dengenen, die geacht moet worden tot deze gewigtige provinciale betrekking de geschikste en beste te zijn."

Maar, wie is dit van die beide Heeren?

Gaarne, zeer gaarne zoude ik daaromtrent het gevoelen van mijne geachte Medekiezers weten; - om reden ik, als moetende de meeste provinciale belastingen betalen, als bezittende de meeste eigendommen in deze Provincie, en als hebbende mijn voornaamste inkomen van den landbouw, hooi- en weiderij, houtgewas, veenproducten en gebouwde eigendommen, in deze Provincie staande, het grootste belang heb bij de benoeming van zoodanigen Provincialen Staat, die de ware belangens der Provincie niet alleen kent, maar dezelve ook met ijver en krachtdadig naar pligt en geweten voorstaat, en, zonder aanzien van personen of eigen voordeel, eenig en alleen zich met de zaken onledig houdt, en steeds het ware en zuivere algemeen provinciaal belang op het oog heeft en behartigt.

Ik verzoek U, geachte Medekiezers, uit dien hoofde op het vriendelijkst, van mij uwe gevoelens daaromtrent (onder geheimhouding van mijne zijde, indien men zulks verlangt) gelieven mede te deelen. —

Wat mijn eigen persoon betreft, zoo ben ik afkeerig van alle geheimhouding, waar dit niet volstrekt noodig is, en kome daarom openlijk, rond, naar mijn beste weten, voor de zaak en voor mijn gevoelen uit, en onderteeken overzulks met mijn naam, al wat ik schrijf. —

Wie het beter weet, gelieve mij in te lichten.

Dit mijn beginsel legt mij als van zelve de verpligting op, om U, geachte Medekiezers, zoo kort mogelijk mijne gronden mede te deelen, waarom ik voor mij den Heer President *Homan* geschikter oordeel als den Heer Mr. *H. Vos*. —

Over dit teedere en belangrijke punt nadenkende, ontstaat bij mij in de eerste plaats de vraag, wie van die Heeren kent de Provinciale belangen het best?

Ik voor mij geloof, van den Heer *Homan*, om reden deze van der jeugd af op het land (te Vries) is opgevoed en met alles, wat de boerderij betreft en daartoe betrekking heeft, alsmede wat de landelijke opbrengsten aangaat, door zijnen algemeen geachten overleden Vader, in leven een zeer voornaam Eigenaar mede van Drentsche bezittingen en bekwaam Landhuishoudkundige dezer Provincie, is bekend gemaakt; — daarbij zelf aanzienlijke eigendommen in de Provincie bezit, en mede als Voogd het beheer heeft over gewestelijke, landelijke en stedelijke bezittingen en veenderijen. —

Wijders vroeg ik mij af, wie van die beide Heeren is het onafhankelijkst?

En dit is mij een zeer voornaam, ja, een allergewigtigst punt. De geschiedbladeren toch van alle tijden en volkeren leerden mij, dat een ieder gewoonlijk het algemeen belang aan zijn eigen bijzonder belang opoffert. —

Ook moet men billijker wijze erkennen, dat wanneer men zich de ouderlijke pligt en liefde jegens zijn kroost, de ouderlijke wensch om zijne kinderen een fatsoenlijk bestaan in de Maatschappij te verschaffen, levendig en naar waarheid voorstelt, het bezwaarlijk van eenen zijn kroost liefhebbenden vader gevorderd kan worden, het provinciaal belang te verkiezen, boven het fortuin van zijne eigene zoons. — Van hier dan ook de zoo eigenaardige spreuk: „Het hemd is ons nader als de rok."

Moeten wij nu aannemen (ik vraag het onpartijdig en met alle bescheidenheid), dat de Heer *Vos*, die volwassene zoons heeft, en dezelve natuurlijker wijze gaarne in eene goede betrekking geplaatst zal zien (want anders zoude hij een ongeaard vader zijn) even vrij, onafhanklijk, met denzelfden ijver, geestdrift en kracht van taal zal optreden en wederleggen de voorstellen, *indien dit vereischt mogte worden*, van diegene in de vergadering der Provinciale Staten, welke zijne zoons kunnen begunstigen en bevorderen, als men dit verwachten kan van den heer *Homan*, die, bij een regtschapen en vast karakter, slechts jeugdige kinderen heeft en nog geenen zoon bezit, dien men op de lijst, ter vervulling van vacante Rijks- of Gemeentelijke-Ambten, zoude kunnen wenschen vermeld te zien; en dus ten dezen opzigte op een geheel vrij en onafhanklijk terrein geplaatst staat?

Ik wil hieromtrent geene uitspraak doen, maar liever dit allergewigtigst punt aan de rijpe, verstandige en ernstige overweging mijner geachte medekiezers onderwerpen. — Gelieft *zelve* hierover na te denken en *uwe eigene kennis, uw eigen verstand, uw eigen doorzigt, uw eigen vrij oordeel* te raadplegen. —

Op dit oogenblik ben ik, volgens mijne innige overtuiging, van gevoelen, alsdat de Heer *Homan* het geschikste is, om als Provinciale Staat op te treden.

Het zij echter verre van mij, eenige Persoons-aanbeveling te willen doen, om reden mijne stelling is, dat ieder kiezer geheel vrij, volgens zijne eigene zienswijze, volgens zijne eigene overtuiging, naar zijn beste weten moet stemmen: terwijl ik mijne eigene stem tot aan den dag der stemming op het stembillet oningevuld late, ten einde alsdan nog mijne stem te kunnen uitbrengen, zoo als mij, na bekomene inlichting van mijne geachte medekiezers, in het ware algemeene belang der Provincie, het beste en heilzaamste zal voorkomen. —

ASSEN, 3 November 1852.

H. J. L. VAN DER WIJCK.
Kiezer.

Allerlei.

Den 12den Oct. zaten eenige jonge lieden, zonen van aanzienlijke familien, in het Café Suizo te Burgos zamen. Het gesprek kwam op het drinken van brandewijn. In dat opzigt werd aan de Polen, Russen en Noordelijke Duitschers de voorrang toegekend. Een der jonge heeren, de 17jarige zoon van een aanzienlijk ambtenaar, meende, dat hij toch ook 20 glazen zoude kunnen drinken en dan nog eene cigaar rooken. Er werd eene weddingschap aangegaan. De zoon van graaf G. stelde zijn Andalusisch paard, dat hij voor 6000 realen gekocht had, tegen den Mecklenburger van den uitdager. De weddingschap werd aangenomen, de 20 glazen gedronken en de cigaar met een fidibus aangestoken. Terstond sloeg eene blaauwe vlam uit den mond. In dezen toestand tuimelde de ongelukkige eene paar seconden door het vertrek en viel dood neder. Door het aanhouden van het brandende papier was de met alcohol bezwangerde adem in brand geraakt, en de eenige hoopvolle zoon eener achtbare familie viel als offer zijner roekeloosheid.

— De houten hangende brug, welke op den spoorweg van *New-York* naar *Buffalo*, over de *Tenessee* gebouwd is, is thans voltooid en wordt als een in hare soort eenig meesterstuk van bouwkunst beschouwd. De brug is 800 voet lang en 224 voet boven den waterval verheven, waaronder zich nog twee watervallen bevinden, waardoor de brug eigenlijk 500 voet boven den stroom verheven is. Van het reusachtige van het gewrocht kan men zich het best een denkbeeld vormen, wanneer men weet, dat daartoe 1,500,000 vierk. voet hout en 50 ton ijzer gebezigd werden. De geheele arbeid heeft nagenoeg 140,000 p. st. gekost, waarin de uitgaven voor het hout zeker voor het minst begropen zijn.

— Een hofprediker, die een buitengewoon talent bezat en daarbij zeer godvruchtig was, hield eens op een Zondag eene ernstige strafpredikatie over den laster, die zoo vaak aan de hoven heerscht. Toen hij des middags aan den maaltijd bij den vorst verscheen, zei deze tot hem: „Mijnheer de hofprediker, gij hebt ons van daag duchtig op ons *kleed* gereden!" — „Dat spijt mij." hernam de geestelijke, „dat ik slechts uw *kleed* getroffen heb. Ik wou, dat ik uw *hart* had geraakt.

ADVERTENTIEN.

Bij den ondergeteekende kunnen inlichtingen worden verkregen ten aanzien van het **Waarborg-Genootschap** voor Weduwen, den 1 Mei 1827 door de HH. J. TE WINKEL en H. J. RIETVELD te *AMSTERDAM* opgerigt, thans ruim **1650 Leden** tellende, waarin tegen eene billijke Contributie, de **Weduwe** voor *f* 2.50 *f* 500 of *f* 1000 als maximum kan verzekerd worden.

ASSEN, 1 Nov. 1852.

J. E. DRIESSEN.
Correspondent. Brieven franco.

Bij *L. Schierbeek* te Leeuwarden is gedrukt en te bekomen:

DE VIERDE DRUK VAN DE

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR

Dr. J. F. OSIANDER,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

NAGEZIEN EN VERMEERDERD MET AANWIJZINGEN DER KENTEEKENEN VAN DE ONDERSCHEIDENE ZIEKTEN, ENZ.

DOOR

J. A. VAN OORT,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armée

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen en krankheden der menschen heeft daargesteld; men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: ontsteking, koorts, tandpijn, hoofpijn, verkoudheid, hoest, kramp in de maag, het zuur, de hik, buikloop, aanbeijen, jicht en rheumatisme, aamborstigheid, kramp in de borst, longtering, ontsteking van den pisweg, graveel, wormen, lintworm, vallende ziekte, koliek, geelzucht, waterzucht, scheurbuik, ziekten der kinderen, [illegible] oogziekten, onvruchtbaarheid, ziekten der zwangerheid, ontsteking der vrouwelijke borsten, vergiftiging, schijndood, behoedmiddelen tegen besmettelijke ziekten, de Aziatische braakloop, cholera morbus, huiduitslag, moedervlekken, zeeziekte, enz. enz.

De *buitengewone goedkoope* prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op **f 1,25.**

Dit Handboek is mede te bekomen bij de Boekhandelaren *van Gorcum* en *Braaksma*, *van Houten* en *Meffert*, te Assen.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 2 November.

Tarwe, Jarige	70	N.pd. *f* 7.50	Boekweit, zand	66	N.pd. *f* 6.10
„ N. Oml.	72	„ „ 7.50	„ veen	66	„ „ 5.80
„ „ Old.	70	„ „ 7.10	Paardeboonen . .		*f* 5.00 à 6.00
Rogge, nieuwe Inl.	68	„ „ 6.85	Groene Erwten .		*f* 9.00 à 10.00
„ oude „	70	„ „ 7.10	Graauwe Erwten		*f* 10.00 à 11.00
Haver, N. dikke	46	„ „ 3.05	Koolzaad . . .		*f* 9.25 à 10.30
„ dito	48	„ „ 3.20	Gort, grove . .		*f* 8.50 à 9.00
„ Voer	40	„ „ 2.75	Gort, parel .		*f* 12.00 à 14.00
„ Zwarte	42	„ „ 2.80	Olie, raap per vat		*f* 31.75 à 34.00
Gerst, N. winter	56	„ „ 5.05	Raapkoeken . . .		*f* 00.00
„ „ dito	56	„ „ 0,00	Lijnkoeken . . .		*f* 00.00 à 00.00
„ „ zomer	55	„ „ 0.00	Boter 1/4 ton .		*f* 27.50 à 28.00
„ „ knobbe	62	„ „ 5.35	„ 1/16 „		*f* 0.00

STEENWIJK, 1 Nov. Rogge *f* 7,00 á 7,50. Boekweit *f* 5.50 à 6.50. Boter per 1/8 ton *f* 15,50.

OLDEMARKT, 30 Oct. Boter 1/8 ton *f* 16,00 á 16,50.

COEVORDEN, 1 Nov. Rogge *f* 6.75. Boekweit *f* 6,60. Boter Ned. pd. 60 c.

HOOGEVEEN, 26 Oct. Rogge *f* 7.62⁵. Boekweit *f* 6.15. Haver *f* 2.77⁵. Boter Ned. pd. 65 cent. Honig 24 ct.

Staats-loterij.

Vijfde kl. 5de en 6de Lijst. No. 15391 *f* 2500; Nos. 15987, 3913, 102, 17423, 7833 en 18978, ieder *f* 1000. Nos. 13162, 16060, 4366, 5426, 18535 en 14028 ieder f 200. Nos. 2181, 17535, 19637 ieder f 400.

AMSTERDAM, 30 Oct. Werk. Sch. 2 1/2 pct. 63 1/16 à 63 1/8; dito 3 pct. 75 7/8 à 76 1/4; dito 4 pct. 94 15/16 á 95. —

Ter Boek- en Courant-drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*